

MALE NOVICE.

Izhajajo vsak torek, četrtek in soboto ob 4. uri popoldne. — Posamezne številke 20 v. — Po pošti se list ne pošilja

Nemška Avstrija bo štela samo 6 milijonov prebivalcev.

Nemška Avstrija bo štela samo nekaj malega nad 6 milijonov prebivalcev, dasiravno bodo priklopljeni k njej tudi zahodno-ogrski nemški okraji. Jugoslavija pa bo štela nad 14 milijonov prebivalcev. Nemška Avstrija bo smela imeti le

samo 30.000 vojakov. Vse drugo vojaštvo pa se mora poslati domov. Na ta način hoče ententa prisiliti Nemško Avstrijo, da ne bo napadala sosedov.

Nesprejemljivi pogoji.

Nemški listi pišejo, da je objava mirovne pogodbe pri Nemcih napravila uničujoč vtis. Vse stranke so soglasno mnenja, da so določbe mirovne pogodbe neizvedljive. Krščanskosocialni poslanci povdarjajo posebno, da so podrobne odredbe glede finančnih žrtev, ki jih zahtevajo od Nemške Avstrije, posebno glede rešitve valute in vojnega posojila, neizvedljive. Nemškonacionalni poslanci označujejo predvsem teritorialne določbe kot katastrofalne. Nemška Češka, Nemško Moravsko, Nemško Južno Tirolsko, to so

trije trdi udarci. Vrhtega pa naj se vrši glasovanje na Koroškem najprej v bolj slovenskem delu, kar bo gotovo škodovalo poznejšemu glasovanju v bolj nemškem delu Koroške. Socialni demokrati smatrajo izvedbo mirovne pogodbe v njenem gospodarskem delu za zaslužnjenje Nemške Avstrije za prihodnja tri desetletja. To je mir sramote, veliko trši kakor mir, ki je naložen Nemčiji. Nemška Avstrija bo izgubila svojo samostojnost in ostala imperijalistična kolonija entente,

Naš general Maister in mi.

Z „Mariborskim Delavcem“ glede našega narodnega junaka generala Maistra ne bomo polemizirali. Mi delo in nevenljive zasluge generala Maistra bolje poznamo, kakor „Mariborski Delavec“, ki svojčas ni bil nič kaj prav zadovoljen z njim. Mi vemo, da je general Maister od začetka do sedaj bil na svojem mestu, da je neumorno delal za organizacijo vojaštva, da je junaško branil slovensko zemljo, da je stal ob vsaki uri po noči in po dnevu odločno na braniku slovenskih interesov — z eno besedo: general Maister je bil neumorno delaven za osvoboditev Maribora in Slovenskega Štajerja ter bi bil s svojo spretno roko osvobodil tudi tužni Korotan, da ga niso drugi pri tem ovirali. Vse to smo v naših listih že nešteto krat pribili in povdarjali. Zato pa smo tudi popolnoma odobravalni, da se njegovo ime ovekoveči s tem, da se mu posveti v Mariboru ulica. Grajali pa smo in bomo to tudi še vnaprej storili, da se glede osvoboditve Maribora od poklicanih faktorjev ne priza **cela resnica**, temveč

se pristransko prezrejo in zamolčijo zasluge drugih odličnih mož, ki so istotako neustrašeno, neumorno in požrtvovalno delali za osvoboditev Maribora in Slovencev. Pravica in resnica nad vse in za vse: to mora biti načelo, po katerem se je treba ravnati vedno in povsod.

Toliko v odgovor na zavijanja resnice v omenjenem listu. Več o tej zadevi radi resnega položaja zdaj nočemo govoriti.

Vi ste krivi!

Od delavčeve žene iz mariborske okolice smo prejeli sledeče pismo:

„Moj mož je delavec in zasluži na dan 26 kron. Službo mora opravljati tudi ob nedeljah in praznikih predpoldne in skrbeti morava za petero šoloobiskujočih otrok.

V soboto, dne 19. julija zvečer, mi je rekel moj mož, da so socialni demokrati sklenili štrajk za 20. in 21. julija. Ko sem vprašala moža, zakaj da je bil sklenjen štrajk, mi ni vedel prav ničesar povedati; pokazal mi je rdeč oklic soc. demokratov, na katerem sem čitala: „Solidaritetna stavka vseh delavcev itd.“ Dostavil mi je še,

da se tega štrajka morajo držati vsi delavci, sicer bi tisti, kateri bi šel delat, bil „štrajkbreher.“ Tudi moj mož se je držal sklepa. Nedeljo in ponedeljek bi torej bil zaslužil 52 K, imam torej škode 52 K. Socialni demokratje, vi ste krivi!

Nedeljo in ponedeljek nisem dobila nič kruha in otrokom sem kuhala samo krompir. Ponedeljek popoldne so tovariši zvalili mojega moža nekam na izlet. Vzel je seboj 50 K, praznično obleko, srebrno uro z verižico. Ko se je zvečer vrnil močno „natrkan“ domov, so bili prazni vsi žepi, vseh 50 K je šlo, manjkala mu je tudi srebrna žepna ura in verižica v vrednosti 300 K, katero je izgubil, ali mu je pa bila ukradena. Denarna škoda znaša torej zavsem 400 K. Vrhutega sem morala dva dni gledati kruha stradaljoče otroke, v torek pa „zmačkanega“ moža, ki je delal tako kisel obraz, kakor če bi bil jedel tri dni samo kisle kumarce. Nesrečni socialni demokrati, vi ste krivi!“

Priobčujemo to pismo priproste delavčeve žene brez vsake pripombe, shranili je pa bomo skrbno v našem uredništvu kot dragocen dokument za poznejšo dobo.

Obupen klic.

Naravnost obupne razmere vladajo v delavnici južne v Mariboru. Človek še niti življenja ni varen. Pravijo, da smo v Jugoslaviji, ali mi slovenski železničarji tega prav malo, ali prav nič ne občutimo. Delajo se nam vnebovpijoče krivice. Zato, ker smo delali in ne stavkali, nas imenujejo „vladne podrepnike“, „windische Schweine“ in „Bagage!“ opljuvajo nas in zaničujejo, otroke nahujskajo, da se nam porogljivo posmejujejo, ko gremo na delo itd. Vse to se godi v Jugoslaviji nam zavednim in narodnim slovenskim delavcem. In naša vlada? Gleda s zaprtimi očmi — jih celo podpira! Je to mogoče? Glavni hujskači, ki so rogovilili proti državi, se sicer aretirajo, toda kmalu zopet izpuščajo, zato, ker so „nedolžni“. Uradniki, ki bi že zdavno morali biti preko meje, se še vedno šopirijo in hujskajo, dočim so naši slov. uradniki primorani stanovati v živinskih vozovih. In vse to se godi v Jugoslaviji.

Ali oblast res nima nobene moči! Ali se nas hoče res do tega prisiliti, da bi se tudi mi priklopili tisti masi, ki državi samo škoduje! Pozivljamo kot zvesti Jugoslovani oblast, da v najkrajšem času napravi red, če noče, da se število nasprotnikov ne pomnoži. Ako pa mero-dajni oblasti še do danes niso znana imena glavnih hujskačev in rogoviležev (navedli smo jih že večkrat) jih lahko priobčimo v drugič. Toliko za danes! Slov. železničarji.

Maksimalne cene za živila v Mariboru.

V smislu § 51. o. r. odreja mestni magistrat do preklica sledeče maksimalne cene.

a. Za gostilne, ki se dele na dva razreda, so prepisane cene in sicer za porcijo sedanje velikosti:

I. razred. Hoteli: Meran, Union, Zamorec in restavracija Južni kolodvor: Juha 50—60 v, goveje meso 4 K, prikuha 60—80 v, telečja pečenka 4 K, svinjska pečenka 6 K.

II. razred. Vse ostale gostilne: Juha 40 v, goveje meso 3 K 50 v, prikuha 60—80 v, telečja pečenka 3 K 50 v, svinjska pečenka 5 K.

Polovico ocvrte ali pečene piške 10 K. Posebej pripravljeno meso: Zrezki, bržole itd. 6 K. Guljaš, mala porcija 2 K 50 v do 3 K, velika porcija 3 K 50 v do 4 K. Močnate jedi, mrzle 2 K, gorke 3 K. Žemlje 40 v.

b. Mesnice in delikatesne trgovine:

Goveje meso kg 12 K, Telečje meso kg 8 K. Sveže svinjsko meso kg 17 K. Prekajeno meso kg 26 K. Pri vseh mesarskih izdelkih različnih vrstah klobas itd. se zniža cena za 30%.

c. Cene na trgu:

Novi oluščeni fižol 1 liter K 2'40, posušen K 2, fižol v stročju kg K 2'60, krompir novi kg K 1, kumarce kg K 2, karfjola kg K 4, česen kg K 2, kolarabce kg 80 v, ohrovt kg K 2, svežo zelje kg K 1'40, paradižniki kg K 5, šopek peteršilja 10 v, ene zelena 10 v, zelenjava k juhi en šopek 10 v, sveža čebula kg K 1'40, endivja kg K 2, glavната kg K 2, špinača kg K 2, gobe kg K 5, višnje kg K 2, borovnice liter K 1'50, grozdčije liter K 1'40, kopinjače liter K 2 20, maline liter K 4. Mleko liter K 1'80, kravji sir K 5, kislá smetana K 8, surovo maslo K 36, jajce komad 80 v.

Predstoječi ceniki se morajo nabiti na vidnem mestu v vsakem obratovališču. Za prodajalce iz dežele in branjevce se bodo cene izvešile na Glavnem trgu. Ta odredba stopi v veljavo dne 1. avgusta t. l. Prestopki se bodo kaznovali po § 131. o. r. z globo v slučaju ponovitve pa z odtegnitvijo obrtnega dovoljenja.

Maribor, dne 23. julija 1919.

Vladni komisar dr. Pfeifer, s. r.

Ulična imena v Mariboru.

Gospod vladni komisar je javnosti izročil seznam novih imen za trge in ulice, kakor jih je določil odsek desetih članov, kojim je bilo to delo poverjeno in sicer v namen, da se tudi občinstvo oglasi k predmetu, kajti več oči več vidi. Prav tako; zato si tudi jaz dovoljujem naslednje opombe.

Najprej o načelih. Gospod vladni komisar nam je povedal, da je odsek soglasno sklenil, naj se po živečih politikih ne imenuje trgov in ulic. Pa sklep mi ne ugaja in lahko trdim, da tudi občinstvu ne, ker v njem vidi mnogo jasneje, nego si odbor misli, prikrito nasprotstvo zoper g. dr. Korošca, ki si ga pa naše ljudstvo ne da žaliti. Saj vendar nikdo ne verjame, da bi izmed vseh vrst ljudi edini politiki bili

tisti, o katerih se sodba ne da zaključiti, dokler še žive; spomin na kako osebo ovekovečiti s kakšnim javnim zunanjim znamenjem kaže namreč zares še le tedaj, ko je dotična oseba svoje delovanje že končala, ko je potemtakem sodba o njej zaključena; največkrat bo to primerno pač še le po smrti. Toda zdi se, sliši se, vox populi je, da bi se naj že pri prvem slovenskem poznamenjevanju naših trgov in ulic na tablah čitali imeni ljubljencev našega ljudstva: dr. Korošec in general Maister. Temu le je odsek prisodil cesto, prvemu po svojem „načelu“ seveda ne in ga odrinil v njegovem drugem domovju Mariboru, dočim so druga mesta v Jugoslaviji naravnost tekmovala v počaščevanju tega moža tem načinom. Odkrito rečeno, moje osebno naziranje je, da je edino primerni čas za take spominke po smrti dotičnih oseb in to brez izjem.

Ako pa odsek želji ljudstva hoče ustreči, potem bo to pogodil samo tedaj, če bo tudi počastil g. dr. Korošca. Meni se zdi, da g. general Maister ob svoji nežnočutnosti in ob svojem finem taktu počastitve svoje osebe niti sprejel ne bi, ako bi videl, da je v zvezi z žalitvijo njegovega velikega in iskreno ljubljenega prijatelja dr. Korošca.

Silno težko sem napisal te vrste, ker je stvar pravzaprav predelikatna za javno razpravo. Ali odkritosrčnost mi je nad vse; in ako bi bili gospodje v odseku tudi do cela odkritosrčni, bi bili izostali vsi oni članki v mariborskih listih, ki so razpravljali o zaslugah gospoda generala Maistra za Maribor.

(Dalje prihodnjič.)

Razne novice.

Državni poslanec dr. Hohnjec se je danes vrnil iz Beograda v Maribor.

General Rudolf Maister je dospel danes iz Velikovca za delj časa v Maribor.

Nov ravnatelj mariborskega gledališča. Za ravnatelja našega mestnega gledališča je imenovan slovit gled. igralec Hinko Nučič iz Ljubljane. Kot tak se je dne 23. julija prisrčno poslovil od Ljubljančanov.

Koncert Druzovič-Brezovšek se preloži na mesec september. Za kupljene vstopnice se vrne denar v trgovini g. Weixla. V drugem slučaju obdrže vstopnice tudi veljavo za septemberski koncert.

Društvo jugoslovanskih poštних uslužbencev v Mariboru ima v soboto, dne 26. t. m., ob pol 20. uri v društvenih prostorih (glavna pošta) zborovanje. Dnevni vspeled: Poročilo delegata s poštne kongresa v Beogradu. Priporoča se velika udeležba.

Inženirji mariborskega okrožja se vabijo na sestanek, ki se vrši v nedeljo dne 27. t. m. ob 10. uri v prostorih gozdnega nadzorništva pri okrajnem glavarstvu v Mariboru. Razpravljalo se bo o stanovski organizaciji inženirjev iz slov. Štajerske.

„Maribor je naš“, čujemo iz za vsakega voga, a šole pa ne bi bile celo nego le deloma naše? Kakšna nesmisel! Iz kvasu sedanje dobe ne more izraščati druga šola ko narodna šola. S tem, da Nemcem nudimo vspelednice — brez obligatne slovenščine — smo itak bolj pravični in zmerni, ko so visoko kulturni Italijani in Nemci sami bili kedaj in so še danes napram nam. Ne bodimo bolj kulturni in človekoljubni, ko ti privilegovani kulturonošci!

Na mariborskem trgu je dal magistrat napraviti lepe štelaže za prodajo živil in drugih reči. Dosedaj so prodajalci valjali živila v prahu in odpadkih. Hvalevredna uredba!

Nadaljevalne šole za obrtne vajence je posečalo veliko število naše slovenske mladine. Pouk je seveda samo nemški in kakor vse druge šole je tudi ta večna naprava služila predvsem pomenčevanju. Mladeniči slovenskega rodu so postali ljuti nasprotniki in odpadniki. Vsled tega je treba, da se slovenski obrtniški naraščaj reši narodne smrti in vzgaja v zanesljive našince. Tudi ta šola mora biti slovenska in nje vodstvo se naj izroči g. ravnatelju mešč. šole. Učiteljstvo se bo imelo skraja boriti z raznimi težkočami, a dobra volja in smotreno ter spretno delovanje bo v kratkem premagalo tudi te težave. Tu ne kaže odlašati, nego hajd na delo!

Beseda o častnikih z jugoslovanskimi znamenji. Večina slovenskih častnikov so dobri ljudje, ki čutijo z moštvo, ki znajo držati disciplino in ki vzgajajo svoje moštvo v dobre vojake in zveste državljane. Mnogo pa je še danes takih, ki še vedno plavajo v starokopitnem avstrijskem duhu. Vse drugo so, samo častniki ne. Da bi dajali vojakom tudi kulturne vzgoje in jih s tem navajali k strogi disciplini, o tem ni ne duha ne sluha. V prostih urah bi bilo treba priprostemu vojaku dati berila v roke: časnikov in knjig. Treba bi mu blažiti srce in bistriti duha s predavanji, s poštenimi igrami in drugimi prireditvami. A kdo se bo za to zmednil! Saj je vendar mnogo lepše se sprehajati v družbi nemških dam in zahajati z njimi v gostilne, kavarne in na zabavišča! Niso sicer vsi taki, saj imamo mnogo, mnogo res zavednih jugoslovanskih častnikov, ki so bili in ostanejo v vsakem oziru ponos Jugoslavije. Vsak nam pa bo priznal, da je mnogo tudi plevela... Radi tega toliko žalostnih dogodkov. Gospodje častniki! Kot prijatelji ljudstva, kot ljudje, ki hočemo dobro naši celokupni domovini, vas prosimo, žrtvujte nekaj svojih prostih ur kulturni vzgoji moštva. Čitalnice, pevske in gledališke vaje, predstave, zabavne igre, predavanja o naši zgodovini in naši domovini itd., vse to bo dvignilo tudi skrhanu disciplino. Nismo zapisali teh besed iz hudobnega namena, ampak zato, ker želimo dobro naši Jugoslaviji.

Naš podčastnik. Naši podčastniki so sinovi manjših trgovcev, krčmarjev, sploh takozvane male buržoazije po mestih, inteligentnejših proletarcev in „inteligentnejših“ hiš z dežele. Ravno v teh krogih je pa po obmejnih krajih zelo vla-

dal nemškutarski duh. „Naš podčastnik“ v avstrijski armadi je bil po večini nemškutar, čeprav je bilo med njimi tudi zavednih Slovencev. Ta človek je ostal nemškutar tudi v državi SHS. Torej bi jim bilo treba dobro preiskati jetra in obisti, preden se jim poveri kakšno mesto, kjer lahko vpliva na vojake. Stopim v brivnico, brivec je Slovenec, njegov pomočnik tudi. Pozdravita me oba po slovensko. Na stolu sedi narednik SHS in govori s pomočnikom v nemščini. Pomočnik ga vpraša v slovenščini, a dobi rezek odgovor v nemščini. Pomočnik je v zadregi, hoče izzvati vojaka, ter prične z mano govoriti slovensko, a vojak pade nalašč v besedo z nemščino. Ko je njegovo britje končano, plača, se poslovi v nemščini, ter vrže pred odhodom še meni zaničljiv pogled. Mož je hotel očitvidno pokazati, da je zagrizen nemškutar. In takih slučajev je žal mnogo, mnogo . . .

Sprevodnik Krajnc, stanujoč v Krčevini štev. 203 trosi neresnične govorice o Celovcu in o gibanju vojaštva. Moža, ki je zagrizen socialni demokrat, opozarjamo, naj bo tih, sicer mu bodo njemu na neljub način zamašili usta. Gosp. Krajnc je najbrž radi tega tako hud na Jugoslavijo, ker so mu g. financarji pri duhanu prekrižali račune.

Sol. Cena soli je zopet poskočila, tako da stane odslej v prodaji na drobno kilogram 1 K 70 v brez vrečice.

Pobrežje pri Mariboru. G. Ahtik, posestnik in mesar na Pobrežju, je daroval naši slovenski prostovoljni požarni brambi 100 K za nedeljsko ljudsko veselico. Načelstvo mu izreka za ta dar najlepšo zahvalo.

Št. Iij v Slov. gor. Naš gerent Thaler je te dni glavarstvu brzojavno naznanil svoj odstop.

Med. dr. Vilko Marin

zdravnik za telesne poškodbe, spolne in ženske bolezni, ordinira vsak dan od 11.—12. in od 14.—16. (2.—4) ure v Elizabetini ulici štev. 15, Maribor, Telefon 205.

POZOR!

Biči iz usnja . . .	K	2.50
jermenje za cepe . . .	„	2.50
goži za cepe . . .	„	2.50
kose 70—100 cm dolge á K 12— do	„	16.—
brusni kamni á . . .	„	2.50
srpi á K 5.50, 6—	„	6.50
glavni robei lepo pisani á . . .	„	16.—
moške predpasnike	„	6.—
ženske predpasnike	„	4.—
K 12— do . . .	„	16.—
oxford srajce za fante . . .	„	45.—

plavotlak, cesiri, oxfordi, platno belo, klot črni batisti. — Razpošilja po celem kraljestvu

Kom. skladišča

ALOJZIJ GNIUŠEK,

Maribor Glavni trg št. 6
Trgovci znaten popust.

Goveja črevesa,

80 vinarjev kom. za glaže (Einsiedelgläser) privezati. Služi kot pergamentpapir. Pri Ivanu Zaff Pobrežje. 113

Postelja in omara se proda v Grajski ulici št. 28 prvo nadst., Maribor, od 11.—18. ure. 129

Kuharica se sprejme pod najboljšimi pogoji. Osebna predstavitev med 8—9 ali 16—17 uro na okrajnem glavarstvu, I. nadstr., soba 1, potrebna. 1283—128

Opremljena soba za 2 osebi s uporabo kuhinje se takoj odda. Vpraša se lahko pri g. Pliberšek, Gvetlična ulica 25, pritl. Maribor.

Oznanila „Union - Propagande“ Maribor.

Dvorne karbidne svetilke s senčnikom, kapljalni sistem, K 100— komad. Karbidni kuhalnik K 45—. Karbidne nočne svetilke, urejevalne in odstavljalne K 30—. Karbid v dozah in tromljah. Karbidne žgali nike, žgalne igle, mase za mašiti dobavlja odd.: Industrija za razsvetljavo, Maribor, Gosp. ul. 8. Poštna in železnična razpošiljatev. Pri naročilih je vposlati naprej K 20—, ostalo po povzetju. 1364—118

Maline vsako množino kupi Mariborska mlekarina in tovarna sadnih konserv družba z. o. z. Tegetthofova ulica 63. Maribor. 123

Učence s hrano ali pa brez te, se sprejme takoj v knjigarni Vilko Weigl, Maribor, Glavni trg št. 22. 1281—125

Prodajalec ali prodajalka popolnoma večša v knjigarni in papirni stroki se sprejme takoj v knjigarni Vilko Weigl, Maribor, Glavni trg št. 22. 1382—126

Senec.

Kupim vsako množino sena za SHS voj. oskrbovališče Maribor ter plačam isto takoj po kakovosti od 22—25 K za 100 kg. Edm. Konjedic, veleposestnik in trgovec, Maribor, Koroška cesta št. 80. 1400—130

Izgubila 17. julija zvečer od Schillerjeve ulice do Carnerijeve ul. 3, torbico z 800 K in druge listine in slike. Pošten najditelj naj prinese proti nagradi g. Zupančič, Karnerijeve ulica 3, I. nadstr. Maribor. 1373

Opustitev mestne vojne kuhinje.

Otvoritev mestne ljudske kuhinje.

Z 31. julijem 1919 se zapre mestna vojna kuhinja, ki je poslovala zelo uspešno skozi tri leta. Da se pa ubožnejšemu prebivalstvu zboljša položaj in, da zamore zavžiti dnevno potrebno toplo hrano, se bo otvorilo v prostorih vojne kuhinje v Elizabetni cesti št. 14 s 1. avgustom 1919 mestno ljudsko kuhinjo.

Dostop v to kuhinjo ima vsakdo; hrano se dobi proti vlogi 1 krone. Legitimacijske listine se vsled prevelikega števila oseb, ki bodo prejemale hrano iz te kuhinje, ne bodo izdajale, vendar pa se imajo one osebe, ki hočejo dobivati hrano iz ljudske kuhinje od 1. avgusta naprej, javiti do 30. julija 1919, dnevno med 10.—14. uro, v imenovani kuhinji.

One osebe, ki imajo legitimacije za brezplačno hrano se imajo zglasiti od pondeljka dne 21. julija do sobote dne 26. julija z legitimacijami na Rotovškem trgu št. 6., I. nadstropje v svrhu podalšanja pravice do brezplačne hrane

Mestni magistrat Maribor, dne 19. julija 1919.

127

Vladni komisar: dr. Pfeifer s. r.

Oznanila Union-Propagande, Maribor.

POZOR!

Naznanjam uljudno p. n. občinstvu, da sem s 15. julijem otvoril prvo in edino slovensko oblastveno koncesionirano

POSREDOVALNICO

za obrat z zemljišči: nakup in prodaja posestev, hipotečna posojila itd.

K. TROHA

samo Tegetthofova cesta št. 30, pritličje.